

رونمایی از گواهی سپرده نفت خام با حضور وزیر نفت و اقتصاد | آغاز خرده‌فروشی نفت در بورس/ تالار شیشه‌ای میزبان گواهی نفت و گاز

با افتتاح معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی در بورس انرژی ایران، رویای بورسی شدن نفت در کشور به واقعیت تبدیل شد. فروش نفت و فرآورده‌های آن از بستر بازار سرمایه شیوه متداول فروش این محصول در بازارهای جهانی و ضرورتی در جهت افزایش سهم کشور از بازار جهانی طلای سیاه و افزایش اثرگذاری ایران در کشف نرخ این محصول و فرآورده‌های آن در منطقه است که پس از چند سال پیگیری در نهایت طرف روزه‌های پایانی اسفند ۱۴۰۱ عملیاتی شد.

ورود نفت به بازار سرمایه کشور مزایای متعددی برای شرکت ملی نفت به‌عنوان متولی بهره‌بردار و برداری و فروش این محصول، اقتصاد کشور، سرمایه‌گذاران خرد و کلان و در نهایت اقتصاد تورم‌زده کشور به همراه خواهد داشت. ورود نفت به بازار مالی-کالایی کشور امکانی برای جذب بخشی از نقدینگی سرگردان جامعه و هدایت آن به بخش واقعی تولید است؛ سیاستی که اجرای صحیح آن می‌تواند به‌عنوان میان‌بری در جهت فروکش کردن تورم و در عین حال تامین مالی غیرتورمی این صنعت به جهت توسعه میادین نفت و گاز در کشور باشد.

در عین حال با راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده نفت‌خام و میعانات گازی، بخش خصوصی فرصتی واقعی برای ایفای نقش در روند صادرات این محصول خواهد یافت؛ موضوعی که سهمی بسزا در رشد صادرات نفت و فرآورده‌های آن خواهد داشت. مجموع این مزایا باعث شد تا روز یکشنبه ۲۱ اسفند با همکاری وزارت نفت و وزارت اقتصاد و با حضور وزیر اقتصاد، وزیر نفت، رئیس سازمان بورس، مدیرعامل شرکت ملی نفت، مدیرعامل بورس انرژی و سایر مقامات این دو وزارتخانه از معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی رونمایی شود و از روز دوشنبه ۲۲ اسفند این معاملات به شکل رسمی آغاز به کار کند.

قفل‌گشایی از ورود بخش خصوصی به بازار نفت

وزیر امور اقتصادی و دارایی از افتتاح معاملات گواهی سپرده نفت‌خام و میعانات گازی به‌عنوان رویای ملی یاد کرد و گفت: نفت یکی از پربسامدترین کلیدواژه‌ها در تبیین اقتصاد ایران طرف قرن ۱۴ شمسی بود. سال‌های ابتدایی قرن ۱۴ شمسی با نقطه غرورآمیز ملی شدن صنعت نفت آغاز شد. در ادامه و در دهه ۵۰ کشور با پیامدهای منفی شوک نفتی روبه‌رو شد و طرف سال‌های پایانی این قرن که سال گذشته به پایان رسید، چالش‌های فراوان خارجی در مسیر صادرات نفت ایران از طریق بدخواهان ملت ایران شکل گرفت. به این ترتیب باید اذعان کرد که نفت و حواشی آن پیچیدگی‌های سیاسی و اقتصادی متعددی برای دولت ایران و مناسبات اقتصادی کشور به همراه داشته است.

احسان خاندوزی، در ادامه بر لزوم مشارکت بخش خصوصی در حوزه فروش نفت اشاره کرد و افزود: نحوه مشارکت‌دادن بخش خصوصی در این حوزه موضوعی مهم بود که همواره بر نحوه چگونگی تحقق آن سوالات جدی مطرح بوده است. البته در دهه ۸۰ و ذیل ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ توسط رهبر انقلاب بخشی از قفل ورود بخش خصوصی به حوزه نفت گشوده شده بود؛ اما تحقق کامل این هدف به دلایل متعدد اجرایی نشده بود. خوشبختانه موانع خارجی موجود بر سر راه صادرات نفت کشور، فرصتی فراهم کرد تا با ایجاد مسیری برای افزایش نقش بخش خصوصی در حوزه انرژی، این تهدید به فرصت تبدیل شود.

وزیر اقتصاد گفت: روز ۲۱ اسفند پس از یکسال تلاش مشترک میان وزارت نفت و تمامی ارکان وزارت، از معاملات گواهی نفت‌خام و میعانات گازی رونمایی شد؛ اتفاقی که مسیر را برای ورود بخش خصوصی به این حوزه باز می‌کند. درواقع بازگشایی این معاملات با توجه به پتانسیل‌های آن در تعریف ابزارهای جدید مالی و اقتصادی روی این محصولات؛ تعمیق

این بازار و حتی ایجاد امکانی برای فروش نفت میان پالایشگاه‌های داخلی از این مسیر می‌تواند این روز را به نقطه عطفی در مسیر اقتصاد انرژی کشور تبدیل کند.

وی در ادامه به بهبود فروش صادراتی نفت کشور طرف ماه‌های اخیر به‌رغم شدت گرفتن تحریم‌ها اشاره کرد و گفت: زمانی معاملات گواهی سپرده نفت‌خام در کشور آغاز به کار می‌کند که صادرات نفت نسبت به سه سال اخیر که کشور تحت شدیدترین تحریم‌ها قرار گرفت، در بیشترین میزان خود قرار دارد. در این شرایط افتتاح این معاملات از سویی بر فرصت‌های صادراتی در این حوزه می‌افزاید و از سوی دیگر مسیری مناسب برای فروش ریالی و داخلی فراهم می‌کند. در عین حال تعریف این معاملات فرصتی جذاب در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد تا بر دارایی ارزشمند و مولد ورود پیدا کنند.

وزیر اقتصاد در ادامه افزود: در شرایطی که هدایت نقدینگی سرگردان جامعه به حوزه‌ای مولد یکی از دغدغه‌های اصلی اقتصاد کلان در کشور است، رونمایی از معاملات گواهی سپرده انرژی می‌تواند مسیری جدید در جهت هدایت نقدینگی به بخش واقعی تولید و اقتصاد کشور باشد. در عین حال با راه‌اندازی و توسعه این بازار امکانی فراهم می‌شود تا به‌مرور زمان یک نماد ریالی و شاخص داخلی در زمینه فروش نفت و میعانات گازی به شاخص‌های منطقه‌ای افزوده شود.

جهش صادرات نفت و گاز با عبور از موانع تحریم

وزیر نفت نیز در مراسم رونمایی از معاملات گواهی سپرده نفت‌خام و میعانات گازی به ایراد سخنرانی پرداخت و گفت: در آستانه روز ملی شدن صنعت نفت در کشور شاهد اتفاق بزرگ دیگری در این صنعت یعنی افتتاح و آغاز به کار معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی هستیم. در عین حال خدا را شاکریم که این اتفاق مهم و بزرگ در دولت سیزدهم و با همکاری دوستان تلاشگرمان در وزارت اقتصاد و وزارت نفت رقم می‌خورد. جواد اوجی افزود: پیش از این، نمونه‌های مشابهی از فروش محصولات حوزه انرژی در بازار سرمایه رخ داده بود، به این ترتیب با بررسی‌های انجام‌شده تمامی ایرادات، نمونه‌های مشابه قبلی برطرف و مسائل فنی، قراردادی و... به بهترین شکل رفع شد تا بستر جدید فروش امکان جذب حداکثر مشارکت را به همراه داشته باشد.

وی در ادامه به ارائه گزارشی از عملکرد وزارت نفت طرف یکسال‌ونیم

اخیر فعالیت در دولت سیزدهم پرداخت و گفت: در حالی دولت سیزدهم فعالیت خود را شروع کرد که کشور با چالش‌های متعدد اقتصادی روبه‌رو بود. در وزارت نفت و با توجه به تحریم‌های وضع‌شده در دوران ترامپ علیه ایران، میزان صادرات نفتی کشور افت محسوسی را به ثبت رسانده و در برخی برهه‌های زمانی به حدود صفر رسیده بود. به این ترتیب مسوولان کشور دغدغه چگونگی فروش نفت در بازارهای بین‌المللی را داشتند. خوشبختانه با برنامه‌ریزی مناسب انجام‌شده، اقدامات جهادی صورت‌گرفته، استفاده از تمامی ظرفیت‌های کشور، بهبود فعالیت بازاریابی، تغییر در قراردادهای و به‌کارگیری دیپلماسی قوی در حوزه انرژی موفق شدیم صادرات نفت کشور را به بیشترین میزان پس از سال ۹۷ یعنی از آغاز تحریم‌های همه‌جانبه برسانیم. رشد صادرات در حوزه گاز و فرآورده‌های نفتی نیز محقق شده است. اوجی در ادامه گفت: ظرف ۱۱ ماه امسال برابر ۱۴ میلیارد دلار از محل صادرات نفت در سامانه نیما و بازار مبادلات ارزی تزریق شد و به این ترتیب وزارت نفت بخش قابل توجهی از نیاز ارزی کشور را برطرف کرد.

وی افزود: ظرف ۱۱ ماه امسال میزان فروش نفت خام کشور نسبت به کل سال ۱۳۹۹ برابر ۱۹۰ میلیون بشکه و نسبت به کل سال ۱۴۰۰ برابر با ۸۳ میلیون بشکه افزایش داشت. درآمد حاصل از این صادرات نیز وصول و صرف نیازهای ارزی کشور شده است. اوجی گفت: در حوزه گاز نیز میزان صادرات رشد ۱۵ درصدی داشت. ظرف ۱۱ ماه امسال درآمد صادرات ال‌پی‌جی به ۵/۶ میلیارد دلار رسید که این رقم نسبت به درآمد صادرات در کل سال ۱۴۰۰ رشد ۲۱ درصدی را به ثبت رساند. خوشبختانه با افتتاح فاز ۴ پالایشگاه پارس جنوبی سالانه یک میلیون تن به ظرفیت تولید معیانات گازی و ال‌پی‌جی و یک میلیون تن به ظرفیت تولید اتان در کشور افزوده شد. این موضوع زمینه‌ساز بهبود رکوردهای تولید و فروش شرکت ملی نفت در سال پیش‌رو خواهد بود.

گزارش: راضیه احقاقی